

Familie VERSCHUUREN – VERMEER

De Gouden bruiloft

Niels Verschuuren

De viering van een huwelijksjubileum

De viering van een huwelijksjubileum is een gebruik dat al sinds de middeleeuwen, voornamelijk onder vorstenhuizen, bestaat. Zij zagen in de viering vooral een gelegenheid om de band met hun onderdanen aan te halen, aangezien trouwen *uit liefde* niet de regel was. Eind achttiende eeuw begon ook de (hogere) burgerij met het vieren van een huwelijksfeest. Vaak bleef het feest beperkt tot een familieaangelegenheid. Na verloop van tijd werd het onder notabelen echter gebruikelijker om hun huwelijksjubileum voor het oog van hun stad of dorp te vieren. Sommige fabrikanten betrokken er zelfs hun arbeiders bij. Ook worden de huwelijksjubilea omstreeks deze periode voor het eerst aangeduid door er een symbool (bijvoorbeeld een edelmetaal) aan te verbinden. Een voorbeeld hiervan is de 'gouden bruiloft'. Deze trend komt naar verluidt uit Groot-Brittannië en de Verenigde Staten en zou mede gestimuleerd zijn door juweliers.

Ondanks het toenemende gebruik om huwelijksjubilea te vieren, kwamen jubilea van 50 jaar of meer tot enkele tientallen jaren geleden nauwelijks voor. De in dit hoofdstuk beschreven gouden bruiloft van Jan Verschuuren en Dientje Vermeer in 1965 was daarom een bijzondere gebeurtenis in Udenhout.

Optocht, versiering, receptie, buurtfeest, feestgids en serenade

Ondanks het feit dat een gouden bruiloft destijds weinig voorkwam, kende de viering een aantal vaste gebruiken en tradities.

Maanden voor een bruiloft werd een buurtcomité opgericht of kwam het bestuur van de buurtvereniging in actie. De buurt had drie belangrijke taken. De eerste taak was om het huis en de straat van het gouden paar te versieren. Dat gebeurde doorgaans uitbundig met een grote ereboog voor het huis, door de hele straat en liefst tot aan de kerk de hele straat aan beide zijden volgepland met kleine mastboompjes versierd met zelfgevouwen papieren bloemen, uiteraard afhankelijk van de lengte van de straat en de afstand tot de kerk. De tweede taak was op de feestdag zelf de organisatie van de optocht van het huis van het gouden paar naar de kerk. Voorop het buurtcomité in niet-passend jacquet en een hoge hoed op. Daarachter liefst heel veel bruidjes en jongens verkleed in oude klederdracht. Het gouden paar in een sjees, getrokken door een of meer paarden, gevolgd door de familie en de buurt. Na de H.Mis in optocht naar de feestzaal, waar de voorzitter van het buurtcomité een toespraak hield en namens de buurt een cadeau aanbood, waarna de hele buurt met het gouden paar op de foto ging.

De H.Mis was natuurlijk een gezongen H.Mis, maar verder standaard. Pas na het Tweede Vaticaans concilie werd het gebruikelijk dat familieleden een H.Mis samenstelden en probeerden voor een gouden paar toepasselijke lezingen en gebeden te vinden of te schrijven. Als er een priester in de familie was, ging die priester voor in de H.Mis, soms geassisteerd door de pastoor en een kapelaan, een H.Mis met drie heren.

Het feest was zo mogelijk thuis. Boeren maakten hun stal vrij en schoon om het feest te vieren, maar particulieren in het dorp hadden die mogelijkheid niet en waren aangewezen op een cafégelegenheid in het dorp, het liefst in de eigen buurt. Als het feest thuis was, bij boeren op stal, was dat organisatorisch heel veel werk. Dan moest men een kok regelen, maar ook genoeg borden en bestek, genoeg tafels en stoelen en met een slijter of café-

uitbater moest een afspraak worden gemaakt over sterke drank, zodat het teveel kon worden teruggegeven.

Ook de familie was al maandenlang in de weer voor de gouden bruiloft. De familie maakte een feestgids vol met liederen om tijdens de dag te zingen, allemaal liederen op rijm op bekende bruiloftsmelodieën, een welkomstlied, een wijnlied, een tafellied, etc. De feestgids werd opgesierd met tekeningen en anekdotes. De familie maakte een levensloop, soms met tekst op rijm, soms gezongen, vaak ellenlang en uitgebeeld met sketches. Het opvoeren van sketches, niet alleen door familie, maar ook door burens en andere genodigden, wat tot laat in de twintigste eeuw heel gebruikelijk, niet alleen eenvoudige versjes door de kleinkinderen maar door jong en oud. Met de komst van de tv werden sketches vaak persiflages op bekende tv-programma's zoals Farce Majeur of Ook dat nog. De dag was lang genoeg om ruim tijd te nemen op een "In de hoofdrol" waarbij de familie bekenden uit het leven van het gouden bruidspaar lieten opdraven om herinneringen aan vroeger op te halen.

In de tweede helft van de middag was er receptie. Dan kwam ook de harmonie langs, die een serenade speelde voor het gouden bruidspaar.

Voor de oorlog preekte de pastoor vanaf de kansel dat ongehuwde jongens en meisjes niet naar hetzelfde feest mochten, niet naar dezelfde muziek- of toneeluitvoering, want er zouden alleen maar verkeerde dingen kunnen gebeuren. Daar was in het dorp wel weerstand tegen, maar veel families hielden daar toch rekening mee. Dat betekende ook voor een gouden paar dat de feestdag, waarop ook de getrouwen uit de buurt waren uitgenodigd, er nog twee feestavonden volgden, een avond met de ongehuwde jongens uit de buurt en van kennissen en een avond met de ongehuwde meisjes uit de buurt en van kennissen. Dit laatste feest had een naam: de meidenspinning.

In zijn boek "Zo herinner ik mij Brabant" haalde Geert Hüsstege herinneringen op aan de meidenspinning, als volgt: De eerste twee avonden (met de gehuwden en met de ongehuwde jongens), hoewel bier en brandewijn rijkelijk vloeiden, gingen voor het dorp ongemerkt voorbij. De laatste, de meidenspinning, zeker niet. Alcohol werd er niet geschonken, hooguit een besje voor een oude vrijster, maar ook de koffietafel, vaak onderbroken door zang of declamatie, was in staat om er de stemming goed in te krijgen. Hoe geslaagd het binnengebeuren ook mocht zijn en hoe snel de avond ook omvloog, in stilte zagen ze allen uit naar het slot, wanneer ze zingend en dansend, gearmd in twee of drie straatbrede rijen naar huis zouden gaan. Die het verste weg woonden werden het eerst naar huis gebracht en meestal niet eens langs de kortste weg maar via een omweg die door het hele dorp leidde. En menig gewekte slaper verzuchtte dan: "Hurt toch 's wesse 't begaioe"!

Met de jaren verdween de meidenspinning en kwamen er feesten voor de jongelui, voor de jongens en de meisjes.

De gouden bruiloft van Jan en Dientje Verschuuren

Op 23 november 1915 trouwde postbode Jan Verschuuren (1885-1968) uit Udenhout met Dientje Vermeer (1890-1972) uit Loon op Zand. Het bleek een zeer vruchtbaar huwelijk, want samen kregen zij maar liefst zeventien kinderen. Hiermee legden zij de basis voor een omvangrijk nageslacht, waarvan er nog steeds velen in Udenhout wonen. Op dinsdag 23 en woensdag 24 november 1965 vierden Jan en Dientje hun 50-jarig huwelijksjubileum. In die tijd een bijzondere gebeurtenis die vele van de nog in leven zijnde aanwezigen zich nog goed kunnen herinneren.

120 man "eigen volk"

Aan de 'gouden bruiloft' ging een voorbereidingsperiode van ongeveer twee jaar vooraf. In deze periode werd er door de kinderen flink gespaard en nagedacht over het feestprogramma. Dochter Marie hield alle afspraken nauwkeurig bij in een schriftje.

In de ochtend van 23 november was het zover en kon het gouden bruidspaar door familie en buurtbewoners in hun huis aan de Slimstraat 33 gefeliciteerd worden. Iedereen zag er op zijn 'paasbest' uit. De mannelijke familieleden droegen een rokkostuum met hoge hoed. De dames een mooie jurk. De kleinkinderen een kostuum met das of jurkje met kniekousen. Enkele buurtbewoners droegen voor de gelegenheid een feestelijke corsage. Na aankomst werd het bruidspaar uitgenodigd om naar buiten te komen voor enkele toespraken. Gehuld in dikke jassen (de buitentemperatuur lag rond het vriespunt) namen zij cadeaus in ontvangst, waaronder een mooie klok.

Vervolgens werden Jan en Dientje in een grote Chevrolet Impala naar de Sint-Lambertuskerk vervoerd. Hierbij werden zij geëscorteerd door kinderen uit de buurt die voor de auto uit liepen. Achter de auto liepen de familieleden en buurtbewoners. Na aankomst bij de kerk werden zij door pastoor Prinsen verwelkomd waarna er een Heilige Mis werd opgedragen. De pastoor werd hierbij ondersteund door een driestemmig koor dat, inclusief de dirigent, uitsluitend uit familieleden bestond.

Na afloop van de mis verplaatste het gezelschap van 120 man "eigen volk" zich richting de speelplaats van de nabijgelegen St. Petruschool voor een groepsfoto, gevolgd door een Brabantse koffietafel in het patronaatsgebouw. Om 13.00 uur begon daar de receptie waarbij, naast vele buurtgenoten, ook pastoor Prinsen en burgemeester Verhoeven langskwamen om het bruidspaar te feliciteren. Om 14.30 uur namen Jan en Dientje rust, zodat ze om 17.00 uur weer fit bij het familiediner konden aanschuiven. Het keuzemenu, geleverd door Maison van den Boer, bestond uit hors-d'oeuvre of koninginnensoep als voorgerecht, varkensrug met ossentong, groenten en aardappelen of kalfsoesters, ananas-appelmoes en Parijse aardappelen als hoofdgerecht en fantasie-ijs of mokkagebak als nagerecht. Na afloop van het diner werden er door de aanwezige heren nog enkele sigaartjes gerookt, waarna men zich kon gaan opmaken voor het feest wat om 21.00 uur begon. Het feest duurde tot laat in de avond en werd meerdere keren onderbroken voor een optreden van de harmonie en het toezingen van Jan en Dientje door de aanwezigen.

Een tweede feest met de buurt

Op de tweede feestdag kon iedereen uitslapen en werd men pas om 14.00 uur weer verwacht voor een feest voor de kinderen uit de buurt. De viering van de gouden bruiloft van Jan en Dientje werd afgesloten met – wederom - een feestavond, ditmaal voor alle buurtbewoners.

De festiviteiten hebben destijds grote indruk gemaakt op de kinderen en kleinkinderen van Jan en Dientje. Tot op de dag van vandaag kunnen velen van hen zich de gouden bruiloft nog goed herinneren en soms zelfs nog feestliedjes uit het hoofd zingen!

De familienaam Verschuuren

De achternaam Verschuuren is zeer waarschijnlijk een verbastering van de naam 'Van der Schuuren'. Deze naam verwijst mogelijk naar het adres van de eerste naamdrager, in een landelijke, agrarische omgeving. Bij de volkstelling van 1947 woonden er 397 personen met de familienaam Verschuuren in Brabant, waarvan 18 in Udenhout. In 2007 woonden er in Nederland 811 personen met de achternaam Verschuuren. De achternaam komt met name voor in de provincie Noord-Brabant.

De stamhuizen

Wonen waar er werk is

De stamouders van de Udenhoutse familie Verschuuren zijn Peter Verschuuren (<1750-1784) en Antonet Huijbert van Roessel (1745-1806). Peter werd waarschijnlijk tussen 1740 en 1750 geboren in Tilburg. In 1774 trouwde hij in Oisterwijk met de uit Heukelom afkomstige Antonet. Het echtpaar kreeg vijf kinderen en woonde in de periode tussen 1775 en 1826 in Udenhout, Haaren en Oisterwijk. Waarschijnlijk waren zij dagloners en vestigden zij zich dichtbij de plaats waar zij konden werken.

Hun zoon Willem (1780-1859) trouwde in 1804 in Oisterwijk met Goverdina Poters (1778-1838). Op 2 augustus 1848 verhuisde Willem (inmiddels weduwnaar geworden) met vijf kinderen vanuit Oisterwijk naar Udenhout en legde hiermee de basis voor de in dit hoofdstuk beschreven Udenhoutse tak van de familie Verschuuren.

Het derde kind van Willem en Goverdina, ook Willem (1807-1858) genaamd, trouwde in 1836 in Udenhout met Johanna Witlox (1810-1846). Samen kregen zij 5 kinderen. Om onbekende redenen werden de meeste leden van dit gezin niet oud. Willem en Johanna stierven op relatief jonge leeftijd, net als vier van hun vijf kinderen. Hun oudste zoon, Peter (1837-1921), bleek een uitzondering en was op 26-jarige leeftijd het enige nog in leven zijnde lid van het gezin waarin hij was opgevoerd.

't Twidde straotje

In 1866 trouwde Peter met de eveneens in Udenhout wonende Mie Scholtze (1839-1921). Ze woonden aanvankelijk in een klein zijstraatje van de Groenstraat, wat in Udenhout 't *twidde straotje* genoemd werd. Dit straatje bestond uit twee blokken van drie huizen die in 1972 zijn gesloopt. Tegenwoordig bevindt zich op deze plaats de toegangsweg naar zwembad de Groene Wellen. Samen kregen zij 12 kinderen, waarvan er 7 al binnen enkele maanden na hun geboorte overleden. De overige 5 waren Tinus (1870-1932), Ant (1873-1966), Frida (1874-1943), Willem (1876-1961) en de eerder in dit hoofdstuk genoemde Jan (1885-1968).

Kreitenmolenstraat

Het gezin verhuisde naar een klein huis aan de Kreitenmolenstraat. Dit huis stond ter hoogte van het huidige pand 92 ('t Achterhuis historische bouwmaterialen). Peter werkte hier als schoenmaker en ook zijn zoons hielpen al vanaf jonge leeftijd mee. Ze werkten dan hele dagen rond een klein vierkant tafeltje. Zoon Jan vond het vak van schoenmaker niet leuk. Hij wilde liever slager worden, maar dat vond zijn vader niet goed omdat het te weinig geld op zou leveren. Zijn nicht Ant Scholtze kwam met een goede oplossing. Zij zou gaan stoppen met haar werk als brievenaarder en Jan kon aan de slag als postbode. Dat vond ook vader een goede oplossing. Broer Willem ging later ook aan het werk als postbode, het is echter niet bekend vanaf wanneer.

Op 5 november 1915, trouwde Jan in Udenhout met Dientje Vermeer uit Loon op Zand. Dientje werd daar op 20 april 1890 geboren als dochter van winkelier Jan Vermeer (1855-1935) en Mien Korthout (1860-1918). Het geboortehuis van Dientje stond aan de Kerkstraat en had destijds nummer 143. Naar verluidt was Dientje het mooiste meisje van Loon op Zand! De teleurstelling bij de Loonse mannen was dan ook groot toen bleek dat *dieje postbooi út Den Unent* er met Dientje vandoor ging. Haar vader Jan Vermeer was ooit schoenmaker maar begon op enig moment een winkeltje in rookwaren en wat huishoudelijke artikelen. Jan Vermeer was in Loon op Zand ook bekend onder de naam *Jan de Pèènappeel*. De reden hiervoor was dat hij in een winkel ooit eens vroeg om *pèènappels* (pijnappels) in plaats van wijnappels. Als gevolg hiervan werd Dientje in Loon op Zand ook wel *Dientje de Pèènappeel* genoemd. De moeder van Dientje overleed al in 1918.

Binnen de familie Verschuuren weet niemand meer exact hoe en wanneer Jan en Dientje elkaar hebben leren kennen. De tekst van een liedje uit de bewaard gebleven feestgids van hun 50-jarige huwelijk in 1965 geeft hier echter wat meer duidelijkheid over:

Daar kwam een meisje uit Loon op Zand
Zij had een valiesje aan de hand
Wat kwam ze toch in Udenhout doen?
Ze was er nog zo jong en groen
Bij Ratskes waren ze in d'r sas
Want Dientje kwam heel goed van pas
De post die had haar vlug gezien
Hij dacht, dat is wel iets misschien
Bij Ratskes aan de winkeldeur
Vroeg Jan, zeg zedde gij erveur

Wanneer we de bovenstaande inzichten combineren met informatie uit het Udenhoutse dienstbodenregister, dan blijkt dat Dientje inderdaad tussen 1903 en 1907 in de Kreitenmolenstraat in Udenhout heeft gewerkt. De relatie van Jan en Dientje zal dus ergens in deze periode zijn begonnen.

Slimstraat

Na hun huwelijk woonden Jan en Dientje een korte periode in het eerder genoemde tweede straatje en vervolgens aan de huidige Slimstraat 64. Op dit laatstgenoemde adres werden hun kinderen Marie (1916), Mien (1917), Nelly (1918), Jan (1920), Corrie (1921), Pieter (1922), Ad (1923), Diny (1924) en Net (1925) geboren. Begin 1926 hoorde Dientje dat de eveneens in de Slimstraat wonende familie Van Falier naar Eindhoven wilde vertrekken. Hun huis op nummer 33-35 zou op 12 maart van dat jaar via een openbare veiling verkocht worden. Op deze veiling, die plaatsvond *ten koffiehuize van A. Boom te Udenhout aan het kruispunt*, werd *'het huis met schop erf, tuin en boomgaard onder Udenhout'* gekocht door de landbouwer Rien Verhoeven. Blijkbaar kocht hij het huis voor de verhuur, want door snel handelen konden Jan en Dientje korte tijd later met hun 9 kinderen hun intrek nemen in het huis van de familie Van Falier.

Op de dag van de verhuizing in 1926 leverde het overbrengen van de kleine Net echter nog wat discussie op in huize Verschuuren. Haar kinderwagen zag er namelijk niet meer zo fraai uit, aangezien deze in de jaren daarvoor al door acht kinderen intensief gebruikt was. Haar oudere zussen wilden daarom niet met deze versleten kinderwagen op straat gezien worden! Buurtbewoner Pietje van Rooij bleek echter (in ruil voor een handvol snoep!) bereid om een helpende hand toe te steken; hij begeleide Net in haar kinderwagen van het oude naar het nieuwe huis in de Slimstraat.

Dientje begon in het nieuwe huis tevens een winkeltje in kruidenierswaren en allerlei soorten touw. Hiermee trad ze in de voetsporen van haar vader. Het touw werd ingekocht bij touwslager Jan Kuijl in Gilze. Dit was een oom van Ant en Tina Scholtze, waardoor de banden met de familie Scholtze wederom nuttig bleken. Vanaf 1926 werd de kinderschare verder uitgebreid met Kees (1926), Luce (1928), Wim (1929), Jo (1931), Tiny (1933), Dymphi (1935) en de tweeling Arnold en Henk (1936). Over Jan doet het verhaal de ronde dat hij bij de geboorteaangifte van het zoveelste kind gevraagd zou hebben om een nieuw trouwboekje om alle kinderen in bij te kunnen schrijven.

Tiny bleek bij haar geboorte gezondheidsproblemen te hebben, waardoor zij enige tijd in het ziekenhuis in Tilburg moesten verblijven. De ziekenhuisrekening liep hierdoor zo hoog op dat dokter Lobach de familie Verschuuren adviseerde om nu toch eindelijk eens een ziektekostenverzekering af te sluiten. Dat gebeurde dan ook, waardoor de kinderen na Tiny allen in het ziekenhuis in Tilburg geboren werden. Dientje zei hierover later weleens voor de grap tegen Tiny: *gij hèt mèn dúúzend gulden gekost!* Ook de kinderen die na Tiny geboren werden hadden gezondheidsproblemen. Zo overleed Dymphi toen zij slechts 4 dagen oud was. Arnold en Henk bleken beiden lichamelijk en geestelijk gehandicapt. Beide jongens

konden hierdoor niet lopen (de benen hingen slap) en enkel vloeibaar voedsel eten. Na hun geboorte verbleven Henk en Arnold om aan te sterken enige tijd in een instelling in Prinsenbeek. Arnold keerde uit Prinsenbeek terug met een longontsteking, waaraan hij op 1-jarige leeftijd in het ziekenhuis in Tilburg overleed. Hij is niet in Udenhout begraven, maar naar verluidt 'achtergebleven in Tilburg'. De huisarts adviseerde de familie Verschuuren om Henk permanent op te laten nemen in een instelling voor gehandicapte kinderen. Dientje weigerde dit. Zolang zij kon wilde zij zèlf voor Henk zorgen. Dagelijks gaf ze hem met een lepeltje te eten: thee, vla met banaan en sinaasappel. Een van de kinderen herinnert zich nog dat moeder op zondag vaak urenlang de hand van Henk (vaak gekleed in een luier, hemd en mouwschortje) vasthield. In de andere hand hield zij een klokje. Henk overleed op 9-jarige leeftijd in het ziekenhuis in Tilburg. Hij werd op het kerkhof in Udenhout begraven, niet ver van de plaats waar later het graf van Jan en Dientje zou komen te liggen.

Nadat Jan en Dientje hun nieuwe huis in de Slimstraat enkele jaren gehuurd hadden, deed zich in 1930 de mogelijkheid voor om het te kopen. Hiervoor sloten zij voor een bedrag van 5.500 gulden een hypotheek af bij de eerdergenoemde Rien Verhoeven. Deze hypotheek werd later 'overgesloten' naar een lening tegen gunstiger voorwaarden bij Ant en Tina Scholtze.

Op 1 augustus 1942 ging Jan op 55-jarige leeftijd met vervroegd ouderdomspensioen. Hij had hiertoe op advies van dokter Lobach besloten omdat hij last had van 'zenuwen aan de maag'. Doorwerken was volgens de dokter niet verstandig.

De feestelijkheden rondom de gouden bruiloft in 1965 stonden voor de familie Verschuuren in schril contrast met hetgeen 1968 bracht. Op 20 januari van dat jaar overleed Jan, de oudste zoon van Jan en Dientje, op 48-jarige leeftijd aan de gevolgen van een hersentumor. Op 27 februari kwam een buurtbewoner enkele kinderen waarschuwen omdat het slecht ging met vader Jan. Kort na binnenkomst van zoon Pieter maakte hij nog een onverstaanbare opmerking (aan zijn gezichtsuitdrukking te zien was het een grapje), waarna hij overleed. In hetzelfde jaar opende in de Slimstraat het bejaardenhuis 'de Eikelaar' haar deuren. Vanuit hun huis hadden Jan en Dientje kunnen zien hoe de tegenovergelegen 'kermiswei' langzaam werd volgebouwd om dit bejaardenhuis te kunnen realiseren. Jan zag er tegenop om hier te moeten gaan wonen. 'Weer een rij stenen', verzuchte hij regelmatig. Maar vanwege zijn overlijden kwam het niet zo ver. Dientje behoorde daarentegen in augustus 1968 tot de eerste bewoners van de Eikelaar. Hier, op kamer 107, overleed ze op vrijdag 27 oktober 1972 in de aanwezigheid van haar kinderen.

Verhalen

De harmonie

In mei 1897 meldde Jan Verschuuren zich op 12-jarige leeftijd aan bij fanfare 'Moed en Volharding' in Udenhout. Tijdens de kermisdagen van dat jaar mocht hij voor het eerst meespelen. Hij zou vervolgens ruim zeventig jaren lid blijven van deze vereniging, waarvan hij zelfs ere-bestuurslid werd. Veel van zijn kinderen en schoonzons bleken al even muzikaal en sloten zich ook aan bij de harmonie, waardoor er op enig moment in totaal acht familieleden lid waren. Dit had ook een keerzijde; er kon niet gerepeteerd worden wanneer de familie Verschuuren een gezamenlijke activiteit had! De familieleden speelden de volgende instrumenten: vader Jan Verschuuren bariton, Wim Verschuuren bariton, Pieter Verschuuren bugel, Ad Verschuuren bas, Cees Verschuuren tuba, Jo Verschuuren kleine trom, schoonzoon Toon Brekelmans bugel, schoonzoon Noud Kemps kornet en schoonzoon Mari van Ingen trompet.

Dienen

Van 1907 tot aan haar huwelijk in 1915 werkte Dientje als dienstbode bij enkele notabele families. Eerst bij jonkvrouw Sophia Snouck Hurgronje-Verheyen in Venlo en vervolgens bij een dokter en de dames Louise en Antoinette Mutsaerts in Tilburg. Deze dames waren ten tijde van de Eerste Wereldoorlog betrokken bij de opvang van Belgische vluchtelingen in Tilburg. Als gevolg hiervan werd Dientje op 24 augustus 1914 gevraagd om te koken voor enkele tientallen hulpbehoevende mannen, vrouwen en kinderen. Tijdens deze dag werden een aantal foto's gemaakt die ons een mooi beeld geven van Dientje in haar dagelijkse werkkleding.

Het winkeltje

Hiervoor is al verteld dat Dientje Verschuuren in het pand Slimstraat 33-35 een kruidenierswinkeltje begon, waarbij ze ook een ruim assortiment touw had, bestaande uit onder meer gordijnkoord, marlijnkoord, raamtouw en worsttouw. In 1946 werd er een aanbouw met (extra) keuken achter het huis geplaatst waardoor het huis door twee gezinnen bewoond kon worden. Vanwege de in Nederland alom heersende woningnood heeft dochter Mien tot ongeveer 1955 met haar man Toon Brekelmans bij haar ouders ingewoond (rechterzijde van het pand). Daarna konden Mien en Toon, door bemiddeling van de pastoor, hun intrek nemen in een huis in de Kreitenmolenstraat. Vervolgens ging dochter Tiny met haar man Sjef Jentjes in het vrijgekomen deel van het huis in de Slimstraat wonen. Tiny en Sjef namen ook het winkeltje over van moeder en kochten in mei 1956 het hele pand. In november 1965 werd Slimstraat 33-35 via een openbare veiling verkocht aan het oudere echtpaar Van Hoof. Zij betrokken echter enkel het vrijgekomen rechterdeel van het pand, waardoor Jan en Dientje in hun woning aan de linkerzijde konden blijven wonen. Hiermee kwam er na ongeveer 39 jaar een einde aan het winkeltje van de familie Verschuuren.

Trouwing

De trouwing die Jan Verschuuren op zijn huwelijksdag in 1915 kreeg raakte hij later kwijt tijdens het slopen van een hokje achter het huis van Ant en Tina Scholtze aan de achterzijde van het Udenhoutse raadhuis. Het puin werd later gebruikt voor de aanleg van de Van Heeswijkstraat. Toen die straat 33 jaar later van klinkers werd voorzien, vond men bij het opruimen van het puin in het wegdek de trouwing van Jan terug!

De stamreeks

- I. Peter Verschuuren (Tilburg, <1750) x Antonet Huibert van Roessel
- II. Willem Verschuuren (Oisterwijk, 1780) x Goverdina Poters
- III. Willem Verschuuren (Udenhout, 1807) x Johanna Witlox
- IV. Peter Verschuuren (Udenhout, 1837) x Mie Scholtze
- V. Jan Verschuuren (Udenhout, 1885) x Dientje Vermeer

Het gezin van Jan Verschuuren en Dientje Vermeer

	Naam	Geboren	Huwelijk	Overleden
1	Marie Antonetta (Marie)	6 oktober 1916 Udenhout	Piet van Iersel	4 januari 2013 Loon op Zand
2	Wilhelmina Johanna Petronella (Mien)	18 oktober 1917 Udenhout	Toon Brekelmans	3 november 1998 Tilburg
3	Petronella Frederika Arnolda (Nelly)	14 oktober 1918 Udenhout	Noud Kemps	6 maart 2014 Udenhout
4	Johannes Cornelis (Jan)	18 januari 1920 Udenhout	Maria van Erp	20 januari 1968 's-Hertogenbosch
5	Cornelia Josephina (Corrie)	7 maart 1921 Udenhout	Cor van Lieshout	22 maart 2017 Rotterdam
6	Petrus Gerardus	3 mei 1922	Toos Aarts	8 december 2014

	(Pieter)	Udenhout		Udenhout
7	Adrianus Petrus Martinus (Ad)	13 juli 1923 Udenhout	Mien van Rooij	13 februari 1998 Tilburg
8	Gerardina Cornelia (Diny)	31 juli 1924 Udenhout	Niek Deen	
9	Antonia Maria (Net)	5 september 1925 Udenhout	Mari van Ingen	
10	Cornelis Adrianus (Kees)	24 december 1926 Udenhout	Ciska de Weijer	
11	Lucia Frederica (Luce)	9 juni 1928 Udenhout	Jan van Kempen	
12	Wilhelmus Godefridus Amandus (Wim)	20 november 1929 Udenhout	Riet van Broekhoven	9 december 2017 Venlo
13	Johannes Christiaan Maria (Jo)	17 januari 1931 Udenhout	Sientje van Berkel	23 december 1999 Tilburg
14	Martina Maria Johanna (Tiny)	20 april 1933 Udenhout	Sjef Jentjes	28 augustus 2012 Udenhout
15	Dymphina Arnolda Maria (Dymphi)	22 juli 1935 Tilburg		26 juli 1935 Tilburg
16	Arnoldus Marinus Maria (Arnold)	8 oktober 1936 Tilburg		4 november 1937 Tilburg
17	Henricus Marinus Maria (Henk)	8 oktober 1936 Tilburg		4 februari 1946 Udenhout

Familieleden

De postbodes Jan en Willem Verschuuren

De broers Jan en Willem Verschuuren werkten rond het begin van de vorige eeuw als schoenmaker in Udenhout. Dankzij de familiebanden met de familie Scholtze (waarvan opeenvolgende generaties tussen 1803 en 1926 verantwoordelijk waren voor het postagentschap in Udenhout) konden zij stoppen met hun werk als schoenmaker en postbode worden. Jan zou dit werk van 1 september 1911 tot 1 augustus 1942 blijven doen. Willem volgde later en bleef vervolgens ook geruime tijd in dienst van het postagentschap. In die tijd was het vak van postbode een relatief aantrekkelijk beroep. De postbode droeg een uniform, was in overheidsdienst en had daardoor inkomenszekerheid en bovendien uitzicht op een pensioen. Het salaris bedroeg aanvankelijk 400 gulden per jaar, maar dat werd om onbekende redenen binnen een maand verhoogd naar 480 gulden!

Hoewel Jan en zijn broer Willem beiden het vak van postbode verkozen boven dat van schoenmaker, hadden de twee qua karakter weinig overeenkomsten. Jan was een opgewekte man die graag een grapje maakte. Zo zag hij omstreeks 1912 tijdens een feestje op het postkantoor van Udenhout eens kans om het werk van de daar werkende telefonistes (het doorverbinden van gesprekken) over te nemen. Hij verraste toen de dames Arends, telefonistes in Tilburg, met een onverwachte grammfoon-uitvoering doordat hij de grote hoorn voor de microfoon liet spelen.

Willem stond daarentegen bekend als een nors en opvliegend persoon. Wanneer iets hem niet zinde, dan liet hij dat duidelijk merken. Zo kreeg één van de kinderen van Jan, de kleine Wim (1929), eens de wind van voren toen hij op tafel ging staan. Ook het tuinhekje van boer Teurlings in de Groenstraat kreeg het zwaar te verduren toen het niet snel genoeg wilde openen; Willem trapte het dan maar open! Ook op latere leeftijd werd Willem allesbehalve milder. Vanwege het feit dat Willem bedlegerig werd kwam Jan regelmatig met een van zijn kinderen langs om hem in zijn bedstee te 'keren'. Dat was een behoorlijke klus. Eén persoon

moest eerst in de bedstee klimmen en Willem naar voren trekken. Vervolgens kon hij dan met twee personen gekeerd worden. In plaats van dankbaarheid te tonen voor de geboden hulp, kwam het regelmatig voor dat Willem begon te vloeken en kwaad werd. “*Gooit mèn mar in ‘t karrespoor*”, zei hij eens tegen Jan en zijn zoon Pieter (1922-2014), waarmee Willem blijk gaf van zijn frustratie over zijn afhankelijkheid van anderen. Toch, zo beloofde hij Jan eens, zou hij het op een dag allemaal goed maken, waarmee Willem leek te doelen op een erfenis die beschikbaar zou komen bij zijn overlijden. Sinds het overlijden van Willem in oktober 1961 is er echter nooit meer iets over de erfenis vernomen...

Slager Pieter Verschuuren (1922-2014)

Pieter Verschuuren werd op 3 mei 1922 geboren als zoon van Jan Verschuuren en Dientje Vermeer. Binnen het grote gezin waarin hij opgroeide noemde iedereen hem ‘Pieter’. In Udenhout kende men hem echter vooral als ‘Piet’ en was hij bij velen bekend als huisslachter. Zijn loopbaan begon op 14-jarige leeftijd toen hij als knecht met slachter Kees Schoonus meeging en het vak van hem leerde. Na Kees Schoonus werkte hij bij twee slagers in Tilburg (Vorselaars en de Kanter) en bij slagerij Pijnenburg in Udenhout. Tijdens het laatstgenoemde dienstverband moest hij regelmatig vlees afgeven bij het naastgelegen huis van burgemeester De Klerk in de Slimstraat. Zo leerde hij Toos Aarts uit Soerendonk kennen die in 1939 als dienstbode bij de burgemeester was komen werken. In 1943 trouwde hij met haar.

Het slachten vond vooral plaats in de periode oktober-april. Buiten deze periode verrichte Pieter ook andere werkzaamheden. Zo heeft hij onder meer gewerkt bij het schildersbedrijf van zijn zwager Toon Brekelmans. Na de oorlog werkte hij onder meer bij de melkfabriek in Udenhout, supermarkt Coöp in Oisterwijk en Supermarkt Gulickx in Udenhout.

Pieter en Toos kregen samen 8 kinderen: Henk, Nelly, Diny, Hanny, Jan, Sjef, Henny en Laura. Na zijn pensionering werkte Pieter tot op hoge leeftijd mee in de slagerij van zijn zoon Jan in Udenhout of bij Henk in Helvoirt. Ook slachtte hij nog regelmatig in de avonduren bij boeren en jagers.

In november 2013 vierden Pieter en Toos, beiden 91 jaar oud, samen met hun kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen hun 70-jarige (platina) bruiloft. Ondanks het feit dat de gezondheid van Pieter achteruitging, genoten ze samen volop van de grote belangstelling vanuit het dorp. Iets meer dan een jaar later, op 8 december 2014 overleed hij.